Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού

2025/2237(INI)

6.2.2026

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τον έλεγχο των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων — ετήσια έκθεση 2024
(2025/2237(INI))

Επιτροπή Ελέγχου του Προϋπολογισμού

Εισηγητής: Dick Erixon

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τον έλεγχο των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων — ετήσια έκθεση 2024

(2025/2237(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την έκθεση επενδύσεων της ΕΤΕπ για την περίοδο 2024-2025 με τίτλο «Innovation, integration and simplification in Europe» (Καινοτομία, ολοκλήρωση και απλούστευση στην Ευρώπη), που δημοσιεύτηκε στις 5 Μαρτίου 2025,

– έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση 07/2025 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, της 19ης Μαρτίου 2025, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων,

– έχοντας υπόψη τη δήλωση CC 1/2025 της Επιτροπής Επαφών των ανώτατων οργάνων ελέγχου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της 30ής Σεπτεμβρίου 2025, σχετικά με τον εξωτερικό δημόσιο έλεγχο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Ελέγχου του Προϋπολογισμού (A10-0000/2026),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι βασική αποστολή του Ομίλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) είναι η τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης στην ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επενδύσεις της θα πρέπει να αντιμετωπίζουν πραγματικές αδυναμίες της αγοράς·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι τομείς κοινωνικής πολιτικής αποτελούν πρωτίστως ζητήματα εθνικής αρμοδιότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η χρηματοδότηση της ΕΤΕπ δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως υποκατάστατο των εθνικών προϋπολογισμών και πρέπει να χαρακτηρίζεται από πραγματική προσθετικότητα·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το βάθος και η ποιότητα της εποπτείας των χρηματοδοτικών πράξεων της ΕΤΕπ από το Κοινοβούλιο θα πρέπει να είναι σε συμφωνία με τον βαθμό συνεργασίας ΕΤΕπ–Επιτροπής, η οποία είναι πλέον πολύ σημαντική·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΤΕπ ανήκει στα κράτη μέλη, και το εγγεγραμμένο της κεφάλαιο ύψους 248,8 δισεκατομμυρίων EUR αντιπροσωπεύει ευθύνη των φορολογουμένων· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο δανεισμός της ΕΤΕπ δεν εμφανίζεται στα εθνικά στατιστικά στοιχεία για το χρέος· λαμβάνοντας υπόψη ότι το γεγονός ότι αυτά τα στοιχεία βρίσκονται εκτός ισολογισμού καθιστά απαραίτητη την ύπαρξη εξωτερικού ελέγχου και αυστηρών προτύπων αποτελεσματικότητας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επέκταση της εντολής της ΕΤΕπ πρέπει να συνοδεύεται από ενίσχυση των ρυθμίσεων εξωτερικού ελέγχου·

Χρηματοδοτικές πράξεις και οικονομικές επιδόσεις

1. σημειώνει τις σταθερές οικονομικές επιδόσεις του Ομίλου ΕΤΕπ το 2024· τονίζει ότι η επιτυχία πρέπει να μετράται με αποδεδειγμένα οικονομικά αποτελέσματα και όχι απλώς βάσει του όγκου των πράξεων που υπογράφονται·

2. σημειώνει με ανησυχία ότι το μέρος των ληξιπρόθεσμων οφειλών άνω των 90 ημερών τριπλασιάστηκε, και ανερχόταν συνολικά σε 281,3 εκατομμύρια EUR στο τέλος του 2024, δηλαδή στο 0,06 % του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων (σε σύγκριση με 82,4 εκατομμύρια EUR ή 0,02 % στο τέλος του 2023)· επισημαίνει ότι αυτές οι αυξήσεις των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και των ληξιπρόθεσμων οφειλών υπερβαίνουν σημαντικά την αύξηση κατά 2 % του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων·

Το InvestEU, η απλούστευση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

3. σημειώνει ότι το 2024 η ΕΤΕπ ενέκρινε 38 πράξεις στο πλαίσιο του InvestEU, χρησιμοποιώντας 1,7 δισεκατομμύρια EUR από την εγγύηση της ΕΕ· τονίζει ότι το πρόγραμμα InvestEU θα πρέπει να αξιολογείται σύμφωνα με την ποιότητα των παρεμβάσεών του και τον μετρήσιμο αντίκτυπό τους και όχι μόνο σύμφωνα με την ποσότητα της χρηματοδότησης που διατίθεται· επιμένει ότι κατά την υποβολή εκθέσεων πρέπει να δίνεται λιγότερο έμφαση σε δείκτες μέτρησης που βασίζονται στις εισροές και περισσότερο σε δείκτες που βασίζονται στον αντίκτυπο και καταδεικνύουν πραγματικά οικονομικά αποτελέσματα·

4. σημειώνει ότι το κατακερματισμένο χρηματοδοτικό τοπίο της ΕΕ οδηγεί σε αναποτελεσματικότητα· τονίζει ότι η μείωση της γραφειοκρατίας είναι απαραίτητη για την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας·

Ενεργειακή ασφάλεια

5. καλεί την ΕΤΕπ να επεκτείνει τη χρηματοδότηση της πυρηνικής ενέργειας και να αξιολογεί όλα τα έργα χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών με βάση αντικειμενικά κριτήρια, συμπεριλαμβανομένων της έντασης άνθρακα κατά τον κύκλο ζωής και της σταθερότητας του δικτύου, χωρίς διακρίσεις μεταξύ των τεχνολογιών· τονίζει ότι τα κράτη μέλη διατηρούν το κυρίαρχο δικαίωμα να καθορίζουν το ενεργειακό τους μείγμα·

Πολιτική άμυνας και ασφάλειας

6. τονίζει τη σημασία της συμβολής του Ομίλου ΕΤΕπ στην ειρήνη και την ασφάλεια της Ευρώπης, όπως ορίζεται στη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή άμυνα — Ετοιμότητα με ορίζοντα το 2030, μέσω της στήριξής του σε πρωτοβουλίες για την ενίσχυση της αμυντικής βιομηχανίας της ΕΕ, τη βελτίωση των υποδομών κυβερνοασφάλειας και την προώθηση της καινοτομίας σε κρίσιμες αμυντικές τεχνολογίες με την παροχή χρηματοδότησης και τη μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων·

7. τονίζει ότι η ΕΤΕπ θα πρέπει να είναι σε θέση να χρηματοδοτεί όλα τα είδη αμυντικών έργων·

8. καλεί την ΕΤΕπ να εντοπίσει τους φραγμούς που εμποδίζουν τις επενδύσεις στον τομέα της άμυνας και της προστασίας των συνόρων· τονίζει ότι η άρση των εμποδίων είναι απαραίτητη για την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων στον τομέα της ασφάλειας·

9. τονίζει ότι είναι σημαντικό να καθιερωθεί διαρθρωμένη συνεργασία με το Ταμείο Καινοτομίας του ΝΑΤΟ, προκειμένου να εξασφαλιστούν συνέργειες και να αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη των προσπαθειών, ιδίως όσον αφορά την κλιμάκωση τεχνολογιών σε περιπτώσεις όπου δεν επαρκούν τα ιδιωτικά κεφάλαια·

Επενδύσεις σε τομείς εθνικής αρμοδιότητας

10. υπενθυμίζει ότι οι προκλήσεις σε σχέση με τη στέγαση θα πρέπει να αντιμετωπίζονται πρωτίστως σε τοπικό ή εθνικό επίπεδο· διερωτάται κατά πόσον η χρηματοδότηση από την ΕΤΕπ αμιγώς τοπικών στεγαστικών έργων χωρίς διασυνοριακή διάσταση αντιπροσωπεύει όντως τη βέλτιστη σχέση κόστους-οφέλους·

Στήριξη των ΜΜΕ, των επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης, των νεοφυών επιχειρήσεων, των επεκτεινόμενων επιχειρήσεων και άλλων επιχειρήσεων

11. τονίζει ότι η ΕΤΕπ πρέπει να στοχεύει σε πραγματικές αδυναμίες της αγοράς και ότι οι επενδύσεις της δεν πρέπει να χρησιμεύουν ως υποκατάστατα των ιδιωτικών κεφαλαίων ή των εθνικών προϋπολογισμών· τονίζει ότι είναι απαραίτητο να προστατεύεται το ανταγωνιστικό περιβάλλον της αγοράς·

12. σημειώνει τα πορίσματα της ειδικής έκθεσης 07/2025 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ανεπαρκή προσθετικότητα· προειδοποιεί ότι υπάρχει κίνδυνος παραγκωνισμού των ιδιωτικών επενδύσεων· ζητεί ποσοτικά όρια κινδύνου και εκ των υστέρων αξιολογήσεις όσον αφορά τον παραγκωνισμό επενδύσεων·

13. σημειώνει ότι τα δάνεια της ΕΤΕπ συνεπάγονται υψηλότερο διοικητικό φόρτο από ό,τι τα εμπορικά δάνεια· καλεί την ΕΤΕπ να δημοσιεύσει σχέδια για τη μείωση των περιορισμών·

Τομείς πολιτικής όσον αφορά τη συνοχή, το κλίμα, την ψηφιοποίηση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα

14. τονίζει ότι η υποβολή εκθέσεων με βάση τον όγκο μετρά τις εκροές και όχι τα αποτελέσματα· ζητεί δείκτες προσανατολισμένους στα αποτελέσματα, όπως οι εκπομπές CO2 που αποφεύγονται ανά επενδυόμενο ευρώ· τάσσεται υπέρ της αξιολόγησης έναντι συγκρίσιμων παρεμβάσεων·

15. προειδοποιεί ότι η συνεχής συσσώρευση αλληλεπικαλυπτόμενων στόχων ενσωμάτωσης ενέχει τον κίνδυνο να καταστεί μαθηματικά αδύνατη η σύνθεση χαρτοφυλακίου·

Οι δραστηριότητες της ΕΤΕπ εκτός της ΕΕ

16. επιμένει ότι ο χορήγηση δανείων προς τρίτες χώρες πρέπει να εξαρτάται από τη συνεργασία τους με την ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά την επανεισδοχή·

17. τονίζει ότι τα ισχυρά μέτρα καταπολέμησης της απάτης είναι απαραίτητα προκειμένου να διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των φορολογουμένων στις επενδύσεις της ΕΤΕπ και στη συνεχή στήριξή της προς την Ουκρανία· ζητεί αυστηρά πρότυπα ελέγχου· υποστηρίζει ότι η ΕΤΕπ θα πρέπει να έχει απεριόριστη εποπτεία επί όλων των επενδύσεών της εκτός της ΕΕ·

Δομή της λογοδοσίας της ΕΤΕπ

18. προσυπογράφει τη δήλωση CC 1/2025 της Επιτροπής Επαφών σχετικά με τον εντοπισμό κρίσιμων κενών στον έλεγχο· σημειώνει ότι είναι παράδοξο να διευρύνεται η εντολή της ΕΤΕπ και ταυτόχρονα να είναι περιορισμένες οι ελεγκτικές εξουσίες της· ζητεί να εξασφαλιστεί η συμμετοχή των εθνικών ανώτατων οργάνων ελέγχου· επαναλαμβάνει ότι απαιτείται τροποποίηση των Συνθηκών προκειμένου να δοθεί στο Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο πλήρης πρόσβαση στην ΕΤΕπ·

19. εκφράζει την ανησυχία του για την πτώχευση της Northvolt, παρά το γεγονός ότι είχε λάβει δάνεια από την ΕΤΕπ ύψους 942,6 εκατομμυρίων EUR· σημειώνει ότι παρόμοιοι κίνδυνοι φαίνεται να υπάρχουν και στην περίπτωση της Stegra· ζητεί να δημοσιοποιηθούν οι εκτιμήσεις κινδύνου της ΕΤΕπ· ζητεί να εξεταστούν τα διδάγματα που αντλήθηκαν από την υπόθεση Northvolt· καλεί την ΕΤΕπ να δημοσιοποιήσει τα προφίλ αξιολόγησης κινδύνου για αυτές και άλλες παρόμοιες δεσμεύσεις· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την ΕΤΕπ να παράσχει λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης και λήψης αποφάσεων που πραγματοποιήθηκε πριν από την επένδυση στη Northvolt AB, και να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο ένα τόσο κρίσιμο έργο απέτυχε παρά τους ισχυρισμούς της ΕΤΕπ ότι διενεργεί επαρκή και συνεχή παρακολούθηση των δικαιούχων της χρηματοδοτικής της στήριξης· σημειώνει με ανησυχία τους κομματικούς δεσμούς μεταξύ της ηγεσίας της ΕΤΕπ και ενός αρχικού επενδυτή και συμβούλου της Northvolt·

20. επιμένει κατηγορηματικά στην ανάγκη να ενισχυθεί η πρόληψη των συγκρούσεων συμφερόντων· ζητεί αυστηρότερες περιόδους αναμονής για τους αντιπροέδρους της ΕΤΕπ και σαφέστερους κανόνες για τη συμμετοχή τους σε αποφάσεις που αφορούν τις χώρες καταγωγής τους·

Διαφάνεια, έλεγχος και εποπτεία

21. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η ΕΤΕπ δεν έδωσε συνέχεια στην ετήσια έκθεση του Κοινοβουλίου σχετικά με τις χρηματοδοτικές δραστηριότητές της το 2023[1]· τονίζει ότι η διοργανική συμφωνία είναι απαραίτητη για να είναι προβλέψιμη η συνεργασία·

Υλοποίηση των συστάσεων του Κοινοβουλίου

22. ζητεί να δοθεί εγκαίρως συνέχεια όσον αφορά τα εξής σημεία: α) αντίκτυπος των επενδύσεων· β) πρόληψη συγκρούσεων συμφερόντων· γ) διαφάνεια· δ) το παρόν ψήφισμα·

°

° °

[1] Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2024 σχετικά με τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων – ετήσια έκθεση 2023 (ΕΕ C, C/2024/6742, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6742/oj).

23. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή και ζητά από το Συμβούλιο και το διοικητικό συμβούλιο της ΕΤΕπ να διεξάγουν συζήτηση επί των θέσεων του Κοινοβουλίου που διατυπώνονται ανωτέρω.